

CENY OGŁOSZEŃ.
 Przed taktem t. j. 1-sza strona 40 gr. za w. m-m 1 tam. str. 6 tam. w tekście 40 gr. nekrologi 20 gr. swyca. 16 gr. strona 10 tamów. drobne 12 gr. za wyraz. dla pomnikujących pracy 10 gr. najmniejsze ogłoszenie 120 gr. dla bezrobot. 1 zł. Ogłoszenia dwukolorowe o 50 proc. drożej; ogłoszenia zagraniczne i trójkolorowe o 100 proc. drożej. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.—
 Ceny ogłoszeń niedzielnich są o 25 procent droższe.
 Za termin druku i treść ogłoszeń administracja nie odpowiada. P. K. O. Nr. 68008.

Redakcja: Tel. 428.22, 412.22 Adm. nistrasie Tel. 132.48, ul. św. Józefa (dawnej Karłowicza) Nr. 2.
 Redaktor i jego zastępca przyjmują od godziny 1 do 3 po południu.
WARUNKI PRENUMERATY:
 Prenumerata miesięczna z odbiorem numerów w siedzibie redakcji 4 zł. 10 gr. Odbiorca do domu 40 gr. Od dnia 1 stycznia 1934 r. prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową wynosi 2 zł. 50 gr. miesięcznie (przy zapłacie z góry).
 Prenumerata zagraniczna 4 zł. 50 gr. Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne. Reklamów zarówno ubitych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.

Przesilenie w Rumunji.

Rumunski premier Tatarescu, zgłosił swe ustąpienie spowodu wyroku, uwalniającego przywódców Żelaznej Gwardii, której członkowie zamordowali poprzedniego premiera Duca.

Francja na wulkanie. Manifestacje przeciwoszczędnościowe. Komunistyczne wystąpienia na ulicach paryskich.

Paryż, 8.4. (Tel. wł. „Echa”). Wczoraj przed wieczorem na ulicach miasta pojawiły się tłumy demonstrantów kierowanych przez agitatorów komunistycznych, którzy wygłaszali z zaimprovizowanych trybun ostre przemówienia przeciwko projektom oszczędnościowym rządu. Przemówienia kończyły się odśpiewaniem międzynarodówki. Pochody demonstrantów zatamowały częściowo ruch uliczny, policja jednak

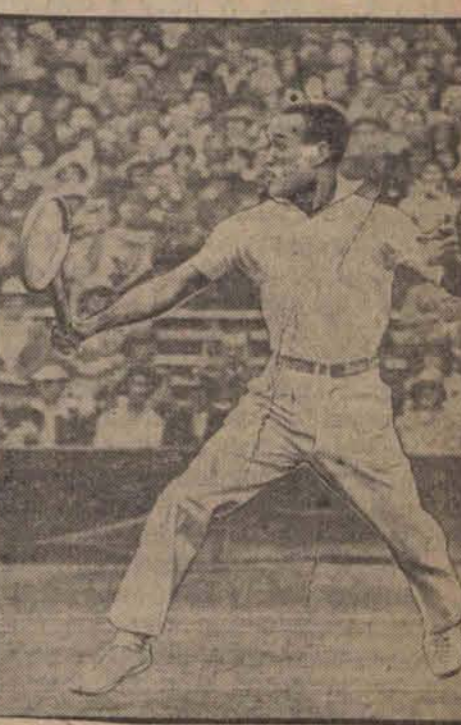
nie interwenjowała, nie chcąc wywołać starć. Jeden z wyższych urzędników poczty, której funkcjonariusze w większości należą do skrajnych ugrupowań lewicowych, oświadczył przedstawicielom prasy, że nie wierzy wprawdzie w udanie się strajku generalnego, spowodu przeciwdziałania kombatan-tów, obawia się jednak, że agitacja komunistyczna może doprowadzić ponownie do krwawych zajść. Jeżeli rząd chce siłą stłumić wystąpienia organizacyj urzędniczych.

Zatwardziały kawaler. Dymisja sekretarza Mussoliniego.

Wiedeń, 8.4. — „Neue Wiener Tagblatt” donosi z Rzymu o oryginalnych motywach dymisji osobistego sekretarza Mussoliniego Chiavolliniego. Duce miał zażądać od swego długoletniego współpracownika, który jest kawalerem, by spełnił on, w myśl do ktryny faszystowskiej swój obowiązek. wobec społeczeństwa, wstępując w związku małżeńskie. Chiavolini po raz pierwszy uchylił

się od spełnienia woli swego szefa oświadczając, że z radością oddałby życie za ojczyznę i wodza, za którym go-tów jest pójść na koniec świata, jednak że nie ożeni się dopóty, dopóki nie znajdzie kobiety, z którą będzie mógł związać się na całe życie. Mussolini dał swemu sekretarzowi pewien okres czasu do namysłu, po upływie którego Chiavolini wołał zrezygnować ze swego stanowiska, niż zdecydować się na małżeństwo.

Samobójstwo ambitnego Japończyka.

Jiro Sato, kapitan japońskiej mistrzowskiej drużyny tenisowej jeden z najlepszych graczy świata, popełnił samobójstwo, ponieważ spowodu chore by nie miał pewności, czy zdoła stać się czołowym przeciwnikiem w turnieju o puchar Dawisa.

Lawina nadużyć w stolicy. Po Kasie Chorych — Politechnika i Magistrat.

Warszawa, 8.4. Urząd prokuratorski sporządził akt oskarżenia o sprzeniewierzenia pieniężne w politechnice warszawskiej.

Kozłowski natomiast wyciągnął pieniądze pod pretekstem zakupywania rozmaitych narzędzi. Po wykryciu na duży śledztwo w tej sprawie objął bezpośrednio sędzia śledczy. W niedługim czasie ma już być wyznaczony termin rozprawy.

W stan oskarżenia został postawiony księgowy politechniki, Kozłowski. Nadużycia sięgają sumy 200.000 zł.

Warszawa, 8.4. — Urząd Śledczy aresztował dwóch urzędników magistratu Antoniego Szczecińskiego i Władysława Zienciaka, którzy jako kierownicy koleżeńkiej Kasy Zakupów, dokonali szeregu nadużyć pieniężnych na sumę 60000 zł. Obu aresztowanych osadzono w więzieniu do czasu złożenia kaucej.

W sprawę był włączony również i kwestor Stokowski, który jednak wkrótce po wszczęciu dochodzenia zmarł w tajemniczych okolicznościach. Stokowski wystawił asygnaty do kasy i odbierał pieniądze przez podstawioną osobę.

W Październiku powiat Przemysły usiłował włamać się znany i niebezpieczny przestępca Iwan-Brodowski, będący w towarzystwie jeszcze dwóch innych osobników. Przypadkiem w tym czasie przechodził tamteży policjant, który usiłował zatrzymać złodzieja. Brodowski uzbrojony w karabin, skierował go w stronę policjanta i usiłował go zastrzelić. Posterunkowy uciekł go i w kierunku strzelił; trafił bandytę w głowę, kładąc go trupem na miejscu. Dochodzenia w tej sprawie w toku.

Niefortunne nocne wyprawy. Dwaj złodzieje stracili życie.

Zółkiew, 8.4. Gajowy Iwan Pardega z Butyn, powiat Zółkiew, natknął się w Lubel i na trzech osobników, usiłujących dokonać włamania do kooperatywy. Osobnicy ci, widząc gajowego rzucili się na niego, chcąc go pobić. Pardega we własnej obronie strzelił do nich z odległości sześciu kroków. W odpowiedzi na to złodzieje oddali strzał do Pardegi, poczem zbiegli. Na drugi dzień rano znaleźli mieszkańcy wiosk N. Liebera z Kamionki Wołoskiej, powiat Rawy Ruskiej, zastrzeliło go prawdopodobnie krytycznej nocy przez gajowego. Dochodzenia w toku. Przemysły, 8.4. — Do kooperatywy

zdażyli oni zabrać ze sobą kompletny narzędzi kasarskich oraz butli z tlenem. Policja wyszła dochodzenie zmierzające w kierunku ujawnienia sprawców nieudanego włamania.

Najazd włamywaczy na Łódź. Kasiarze w Banku Handlowym Warszawskim.

Łódź, 8 kwietnia. Ubiegłej nocy władze policyjne zaalarmowane zostały wiadomością o nieudanym występie kasiarzy, którzy usiłowali dostać się do skarbcza łódzkiego oddziału Banku Handlowego w Warszawie, przy ul. Piotrkowskiej 72.

zdażyli oni zabrać ze sobą kompletny narzędzi kasarskich oraz butli z tlenem. Policja wyszła dochodzenie zmierzające w kierunku ujawnienia sprawców nieudanego włamania.

Jak się okazuje kasiarze dostali się do lokalu banku pod osłoną nocy przy pomocy wytrychów. Znalazłszy się w lokalu przestępcy zaczęli rąbać podłogę nad skarbcem. W trakcie tej roboty kasiarze zostali widocznie spłoszeni, bowiem zbiegli nie zabrawszy. O pościpechu z jakim uciekali kasiarze świadczy najwymowniej fakt, że nie

Dzielnia lotnicza.

Miss Meakin, która przeleciała na szybowcu przez Kanał La Manche, po wylądowaniu na lotnisku Heston koło Londynu.

Epilog strasznej katastrofy. We wtorek w południe odbędzie się pogrzeb obu spalonych żywcem kobiet.

Łódź, 8 kwietnia. — W dniu wczorajszym kadry robotników usunęły gruzy spalonej fabryki M. A. Wienera przy ulicy Południowej 59. W ostatniej chwili znaleźiono jeszcze wiele kości ofiar, które znalazły straszną śmierć w płomieniach. Szczątki te przesłano do prosektorjum miejskiego, gdzie udało się zidentyfikować szczątki obu kobiet Walerji Baraniakowej, zamieszkałej przy ulicy Przedzalannej 13 i Janiny Hynkowej, zamieszkałej w Chojnach przy ulicy Niecałej 39. W dniu dzisiejszym w południe sprędz prosektorjum wyruszy pogrzeb trzeciej ofiary katastrofalnego pożaru — Lejbowicza. Pogrzeb s. p. Baraniakowej i Hynkowej odbędzie się natomiast we wtorek o godz. 12 w południe. Zwłoki obu robotnic pochowane zostaną na cmentarzu katolickim w Zarzewie. Udział w pogrzebie ofiar katastrofalnego pożaru wezmą związki zawodowe, które już rozpoczęły starania, aby pogrzeb obu robotnic wypadł jak najokazalej, oraz by w kondukcje pogrzebowym wzięły udział liczne rzesze robotników. Szczątki s. p. Walerji Baraniakowej i Janiny Hynkowej spoczną we wspólnej mogile.

Japoński Biały Bez PERFUMY, PUDER WODA KWIATOWA, MYDŁO **J. Szach** WARSZAWA

DZWIĘKOWY ZACHETA KINO-TEATR Zgłerska 26
 Od dnia 1 kwietnia i dni następnych wielki świąteczny program! Polski film całkowicie mówiony. Dramat wg. powieści St. Żeromskiego pod tytułem **DZIEJE GRZECHU**. W rolach gł.: K. Lubieńska, B. Samborski, Jadwiga Andrzejewska, Kazimierz Junosza-Stepowski i in. Nadpr. film n. **OPOWIEŚĆ LASU**.

Jutro (poniedziałek) i we wtorek składanie Kopert szóstej serji nagród za ważne czytanie. Patrz strona 4-ta.

Harcerski ochotniczy ośrodek pracy zostanie zorganizowany w Warszawie.

Warszawa, 8 kwietnia. W celu przysięcia z pomocą bezrobotnej młodzieży harcerskiej, zrzeszonej w drużynach starszych harcerskich robotniczych i pozaskolnych, naczelnictwo Zw. Harcerstwa Polskiego w porozumieniu ze Stowarzyszeniem opieki nad nieatrudnioną młodzieżą przystępuje do zorganizowania pierwszego harcerskiego ochotniczego ośrodka pracy. Uczestnicy ośrodka pracować będą fizycznie przy robotach drogowych lub kolejowych, bądź też przy regulacji rzek. Praca trwać będzie po 6 godzin dziennie, reszta zaś czasu użytkowana będzie na wychowanie fizyczne, zajęcia harcerskie itd. Za pracę uczestnicy ośrodka otrzymywać będą 50 gr. dziennie,

pełne utrzymanie, mieszkanie i umundurowanie oraz po 5 zł. miesięcznie. Do ośrodka mogą być przyjmowani kandydaci, którzy ukończyli 19 lat życia i posiadają odpowiednie warunki fizyczne; od niepełnoletnich wymagane jest zezwolenie rodziców. Zgłoszenia przyjmują główna kwatery harcerzy w Warszawie (Myśliwiecka 3).

Restauracja „VERSAILLES” Dancing PIOTRKOWSKA 47. tel. 131-03
CAŁKOWITA ZMIANA PROGRAMU!
 Tańce. Humor. Wielki rewelacyjny festiwal artystyczny. Podwieczorki tancerne. Występów o godz. 10-ej w.

!!! OSTRZEŻENIE !!!

Tylko z naszej firmy można sprowadzić czarne prawdziwe automaty Browning, wyrzucające gily po wystrzale...

Stoleczne „saloniki“.

Skutki niespodziewanej rewizji.

WARSZAWA, 8 kwietnia. W ostatnich dniach policja obyczajowa przeprowadziła szereg rewizji w okolicy: Ogrodowej, Elektrycznej Solnej i Lesznej...

na widok policji usiłowało wyskoczyć przez okna. Aresztowano kilkanaście osób: mężczyzn i kobiety.

Przez pół Polski pieszo do Łodzi.

Tęsknota dezertera za mięsem rodzinnym.

Olkusz, 8. 4. — Przypadkowo przechodzący przez wieś Tucznia Baba pod Łosieniem w Olkuskim policjant zauważył żołnierza - artylerzystę, pieszo maszerującego szosa.

którego należy. Dokumentów urlopowych nie posiadał i jak twierdził zagubił je w drodze.

Advertisement for an orthopedist-constructor, Józef Rosenberg, located at Łódź, Piotrkowska 114. Includes illustrations of human figures and text describing services.

Dyplomy i nagrody za estetyczne stoiska na wystawie.

ŁÓDŹ, dn. 8 kwietnia. Wczoraj zakończono ostatnie prace Komisji Sędziowskiej, powołanej do przyznania nagród dyplomów i oznaczeń wyróżnionym firmom biorącym udział w Wystawie Ruchomej Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego przy Al. Kościuszki 15.

wego przy Urzędzie Wojewódzkim inż. Piaskowski nacz. Wydz. Zdrowotności Publ. Woj. dr. Skalski, prezes Izby Rzemieślniczej Fr. Zarzycki, inż.-arch. Karbar, a z ramienia Zarządu Wystawy: prezes Bleszyński oraz zast. naczelnika przem. przy Urzędzie Wojewódzkim inż. Czajkowski.

Wybite oko dziewczynki.

Kronika Pogotowia Ratunkowego.

Łódź, 8 kwietnia. Tragiczny finał miała zabawa dzieci w podwórzu domu przy ulicy Srebrzyńskiej 55. Jedną z dziewcząt kilkuletnia Maria Brink została uderzona przez rówieśniczkę...

W klatce schodowej domu przy ulicy Gdańskiej 2 upadła i odniosła złamanie prawego przedramienia Zofia Niewiadomska, zamieszkała w tymże domu.

Advertisement for Metro cinema showing the film 'Greta Garbo w filmie w/g powieści L. Pirandello JAKĄ MNIE PRAGNIESZ'.

Advertisement for Adria cinema showing the film 'SIBILIJA'.

Large advertisement for 'PLACE w Juljanowie i Marysinie III' with details about the sale of land and buildings.

ZARZĄD DOM. JULJANOW MARYSIN III TEL. 140-19 UL. DR. BIEGAŃSKIEGO 19.

Advertisement for 'NIE EKSPERYMENTUJ LECZ ZADAJ' with 'OLLA' brand medicine.

Nowoczesna zagroda poszła z dymem.

Chełmno, 8 kwietnia. We wsi Małe Czyste powiatu chełmińskiego, wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarczych rolnika Józefa Potyrały...

Cz. Jastrzębski

po powrocie wznowił przyjęcia w zreorganizowanej Lecznicy przy ul. Gdańskiej 20, tel. 116-44.

Z. PINCZEWSKA

Położnictwo, chor. kobiece przeprowadziła się Gdańska 74 m. l. tel. 108-01.

WROŻY chiromantka (astrolog) przepowiada zdumiewająco najważniejsze fakty życia, przyjeżdża ul. Piotrkowska 163-2.

TYLKO 50 GROSZY DZIENNIE, Urządniczkom na wypłaty. Eleganckie damskie płaszcze najnowszych fasonów...

FORTEPIANOWYCH lekcji udziela doświadczone nauczycielka, Cenna: 12 - 21 zł. miesięcznie Kilińskiego 140 m. 21.

DWIE magle spowodowały wyjazd do sprzedania ul. Piotrkowska 79.

GRZESIAKOWSKI Kazimierz zam. Zamieszkał 30 zgubił książeczkę Kasy Chorych.

POTRZEBNA kucharka na wieś blisko Łodzi. Zgłaszać się Al. Kościuszki 57 ul. piętro Niedzielskiej w godzinach rannych.

OTOMANE skrzynkowa tapczana, leżankę, krzesła dębowe robota solidna tanio sprzedam. Kilińskiego 160 Przeddziele.

DRZEWKA owocowe parkowe różnego rodzaju w wielkim wborze Thuja, Cyprysy, świerki srebrne, bukszpany kwiaty zimowo trwałe, krzewy ozdobne...

SPRZEDAM sklep kolonialny z urządzeniem lub bez. Jarzynowa 32 Poleście - Konstanyntynowskiego.

MASZYNE krawiecką sprzedam za zł. 60 Bałucki Rynek 9. m. 1.

POTRZEBNA natychmiast panienka do ówioła dzieci. Zgłaszać się ul. Legionów (Zielona) 28. m. 3.

ZATRUDNIMY natychmiast 4 panów inteligentnych, wymownych, ludzi czynu. Wymagamy solidności i pozytywnej nastawienia w pracy.

CHIROMANTKA „SIBILIJA” Powie Ci Twoje szczęście i prawdę odgadnie wszystkie cierpienia patrząc w oczy - przyjdź! przekonaj się! - Ulica Żeronskiego nr. 103., II wejście, II piętro, m. 49.

Vertical text on the left side of the page, possibly a page number or date.

Vertical text on the right side of the page, including various notices and advertisements.

Na pograniczu czterech państw. Polski teren emigracyjny na południowej półkuli.

Buenos Aires, w marcu. Emigracja polska do Argentyny da się od początku 1880 roku. W dobie przedwojennej emigracja ta stanowiła odgałęzienie niezmiernie liczniejszego potoku emigracyjnego do Brazylii. Dzięki nader przyjaznemu usposobieniu dla Polaków, kilka tysięcy Polaków osiedliło się w tym terytorium, sąsiadującym z brazylijskimi stanami Rio Grande do Sul, S-ta Catharina i Parana, w których osiedlili się i osiedlają się jeszcze obecnie Polacy - emigranci, przybywający do Brazylii. Emigracja polska kierowała się również w pewnej mierze i na pogranicze leżących w pobliżu Paragwaju i Urugwaju. W ten sposób wytworzył się polski teren emigracyjny La Platy, poszczególne części, którego położone

tego kraju. To też uwaga międzynarodowych organizacji walki z tym handlem jest specjalnie zwrócona na Argentyne.

Przed wojną w Argentynie osiedliło się około 10.000 Polaków. Największe skupisko Polaków - osadników rolnych istnieje w prowincji Misiones. Pod względem zajęcia emigracja polska w Misiones stanowi ludność osiadłą i składa się w ogromnej swej większości z właścicieli zasobnych gospodarstw rolnych, opartych na uprawie yerby, nasion olejnych, ryżu, oraz plantacji owocowych.

W Buenos Aires i niektórych miastach prowincjonalnych znajduje się kilkuset polskich pracowników umysłowych, zatrudnionych w bankach, biurach handlowych i okrętowych itp.

W miastach tych istnieje również kilkadziesiąt niewielkich polskich przedsiębiorstw rzemieślniczych i handlowych.

Łatwy zarobek znajdują robotnicy kwalifikowani, rzemieślnicy, szoferzy, służba domowa.

Główną jednak masę wychodźstwa polskiego stanowi robotnik niewykwalifikowany.

Ogół wychodźstwa polskiego w Argentynie znajduje się i niewątpliwie znajdować się będzie w ciągu lat najbliższych w pierwotnym stadium rozwoju społeczeństwa emigracyjnego.

Zycie organizacyjne jest słabo rozwinięte. Powstanie jakiejś organizacji

lub stowarzyszenia wymaga istnienia mniej lub więcej licznej, stale w danej miejscowości osiadłej grupy wychodźczej, posiadającej zainteresowania, wychodzące poza granice samej tylko kwestry walki o byt.

W oplakany stan znajduje się także duszpasterstwo w Argentynie. W Misiones przebywa tylko kilku księży Polaków, mówiących jako tako po polsku, należących do zakonu księży Werbistów, mającego swą kapitułę w Niemczech.

Szkolnictwo polskie jest również mało rozwinięte, mimo, że ze strony rządu argentyńskiego nie napotyka na zewnętrzne trudności rozwojowe, a to ze względu na liberalizm ustawodawstwa i politykę czynników miarodajnych. Struktura i rozproszenie wychodźstwa polskiego sprawiają, że szkolnictwo nie może przybrać większych rozmiarów. Szkół polskich istnieje dziesięć z pełnym kursem nauczania w języku polskim. Uczeszczą do nich 300 dzieci, to znaczy zaledwie parę procent dzieci polskich w wieku szkolnym. Personal nauczycielski rekrutuje się częściowo z Polski, częściowo spośród miejscowej inteligencji polskiej.

Wychodźstwo polskie w Argentynie utrzymuje ścisły kontakt z Macierzą. Emigranci polscy wyrażają się o swej Ojczyźnie z uznaniem, wierząc w jej potęgę i mocarstwową przyszłość.

w czterech państwach, posiadają jednak szereg cech wspólnych pod względem klimatycznym i gospodarczym.

Argentyna jest krajem wybitnie rolniczym. Wpływają na to klimat i charakter powierzchni, nader korzystne dla wszelkiego rodzaju wytwórczości rolnej. Najbogatszymi regionami są Pampa i Międzyrzecze, produkujące pszenicę, kukurydzę, trzcinę cukrową, wino, oraz posiadające obszerne pastwiska.

W północnej Argentynie istnieją plantacje południowych owoców, jak: marmaraczka, banany, ananasy, oraz herbaty południowo-amerykańskiej, zwanej yerby, oraz ryżu i olejnych nasion.

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

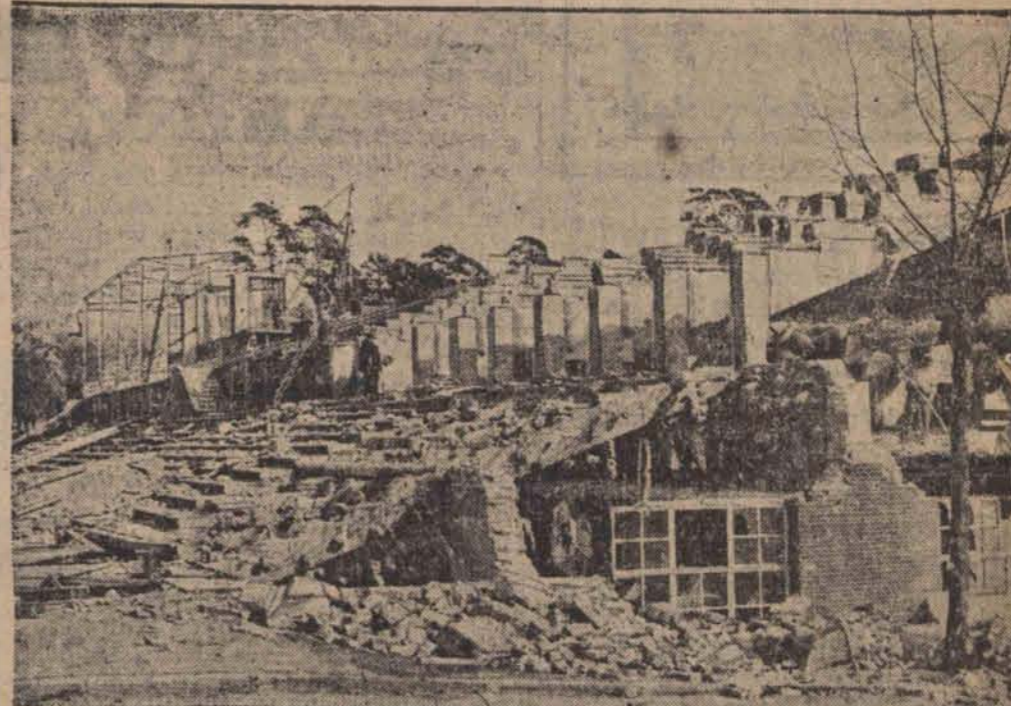
Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Pod wpływem przesilenia rząd argentyński wstąpił na drogę tamowania imigracji robotniczej, zwłaszcza tych kategorii, którzy nie mają zapewnionych środków do egzystencji. Zgodnie z odnośną ustawą imigrować mogą: kandydaci na osadników, (którzy wykazują się posiadaniem kwoty pieniężnej, wystarczającej na zakupienie gospodarstwa i zagospodarowania się), robotnicy mający zapewnioną po przyjeździe pracę, oraz członkowie rodzin dawniej przybyłych emigrantów. Jest nadzieja, że po zwalczeniu kryzysu Argentyna powróci do swej tradycyjnej wolnej polityki imigracyjnej.

Do ujemnych odmian wychodźstwa do Argentyny należy tak zwany handel żywym towarem, znajdujący tu sprzyjające warunki na skutek niektórych specyficznych cech

Budowa stadjonu dla przyszłej olimpiady.

Burzenie trybun toru wyścigowego Berlin-Grünwald, gdzie zostanie wybudowany Stadion dla olimpiady 1936 roku.

NAPAD NA KOMISARJAT POLICJI. Wizyta niebezpiecznego bandyty.

Komisariat policji na przedmieściu Fives w Lille był w nocy widownią niezwyklego zajścia. Około północy dwaj dyżurujący policjanci: Domer i Laurent zostali zawiadomieni, że na ul. Pierre Legrand wynikła bójka między kilkoma osobnikami, z których jeden został ciężko ranny. Po przybyciu na miejsce, policjanci rzeczywiście znaleźli leżącego na ziemi w kałuży krwi jaśniejszego osobnika, którego okazał się niejaki Fievet. Policjanci przenieśli rannego do komisariatu i zaczęli go opatrywać.

Nagle otworzyły się drzwi i na progu ukazał się barczysty mężczyzna. Był to niebezpieczny bandyta, znany od dawna policji i wielokrotnie karany. Policjant Domer podszedł do niego i zapytał o powód wizyty. Za całą odpowiedź Parmentier schwył pobliski stolek i rąbnął nim z całej siły w głowę policjanta, który padł zemdłony. Wówczas ranny Fievet rzucił się na drugie go policjanta, który go opatrywał. Parmentier pośpieszył mu z pomocą. Zaczęła się ciężka walka między policjantem a dwoma napastnikami. W międzyczasie do komisariatu wtargnęło jeszcze kilku złoczyńców z wielce groźnymi minami. Sytuacja zaczynała się stawać coraz bardziej tragiczną dla obydwu policjantów.

DLA WYTWORNEJ PANI
PERFUMY, WODY KWIATOWE
LE RAYON CHERYS

natrzeć ludzkim tłuszczem...
I oto taki ogłupiały biedak, rozczulający się w tych bzdurach, pisze do Paryża z prośbą o adres „Kaplicy Czarnej”, ofiarując za tę przysługę sto franków, lub żąda, by wydrukować dlań jedynastą księgę Mojżesza, za co zapłaci 1.000 franków.
Ożarami tych bzdur padli dwaj emigranci.

Szczęściem dla nich dwaj automobilści, którzy przejeżdżali koło komisariatu, usłyszawszy ogłoszone walki wpadli do lokalu i zorientowawszy się o co chodzi pośpieszyli z pomocą policjantom. Automobilści byli uzbrojeni i skierowali na złoczyńców lufy swych rewolwerów. W międzyczasie policjanci zatelefonowali po posiłki do komisariatu głównego. Sytuacja zaczynała teraz być groźna dla napastników, którzy też czempredzej się, wynieśli. Fievet i Parmentier zostali aresztowani nazajutrz. Obydwaj policjanci zostali umieszczeni w szpitalu.

Ofiary czarnej magji. Skutki plugawej lektury.

Francuska kronika policyjna zanotowała lakonicznie sucho śmierć dwu polskich emigrantów. 38-letniego Andrzeja Wiewióry i 18-letniego Józefa Świątkowskiego. Jak się obecnie okazuje, obaj oni popełnili samobójstwo pod wpływem nieodpowiedniej literatury, jaką zasygnęła plugawą agenci cała Francja.

Organizacje polskie stworzone celem nawiązania kontaktu z emigrantami polskimi na obczyźnie, nie mogą do trzecich do poszczególnych ferm francuskich, gdzie znajdują się emigranci polscy w roli robotników rolnych. Dojrzają zato agenci ohydnych wydawnictw, nadsyłających katalogi „dziel”, okropną polszczyzną pisanych.

Tragedia ta ma niesamowite tło. Wiewióra interesował się żywo ksiązkami z zakresu czarnej magji. Posiadał całą bibliotekę ksiązek, traktujących nietylko o zjawiskach metafizycznych, ale o wysyszanych z palca bzdurach, które otumaniają pod nazwą „Czarnej magji” bezkrytycznych chłopów.

Chciemy czytelnik tych bzdur bierze przeczytane na serjo i jest przekonany że „...rwanie we flakach ustanie, jak spalisz świeżo zabitego kanarka razem z pierzem w nowym garnku i zażyjesz z tego dziennie dwie łyżki z wodą...” i że „na paraliż trzeba członka ciała, w którym władzę straciłeś,

Anastazja Drewnowska. Katastrofa

14 POWIEŚĆ.

STRESZENIE POZATKAU.

Kryśka Szreniawiana przedstawia swemu bratu przystojnemu porucznikowi - lotnikowi sw. przyświeczonej Hali, która zakochała się w nim od pierwszego wejrzenia.

Szreniawiana usłyszał przez telefon intymną rozmowę swej narzeczonej Niki z innym mężczyzną. Uspokoiła jednak jego podejrzliwość i zaprosiła go do siebie.

Latem wszyscy znaleźli się na wywczasach w Kazimierzu. Nika flirtowała, aby pobudzić zazdrość Szreniawy.

Marian przyjechał do Warszawy i zapytał Anazastę o Nika. Dowiedziawszy się, że jest w Kazimierzu natychmiast tam wyjechał.

Nika tymczasem bawiła się ku zazdrości koleżanek.

Szreniawa, szukając Niki, natknął się na Jadzię, która po cichu się w nim kochała.

Jadzia pomogła mu znaleźć Nikę.

Podczas spaceru w lesie ku przerażeniu Niki natknął się na jej drugiego narzeczonego Mariana.

*

Ja panu porucznikowi życzę wszelkiego szczęścia, a już przedewszystkiem kochającej, dobrej żony. Panie poruczniku, ja znam kobiety. Wszystkie kie licha warte. Sam się mam żenić, to wiem. Djabła warta, ale zalazła mi za skórę. Niech się pan porucznik nie gniewa - dodał szybko, widząc zdziwienie Szreniawy i jego niecierpliwy gest - że ja tak mówię od serca, choć mnie pan porucznik widzi pierwszy raz w życiu. Ja - jestem człowiekiem uczuciowym. Sam cierpieć, to tego innym nie życzę. Pan porucznik ma śliczną narzeczoną - dodał, spoglądając przenikliwie na zdziwiałą Nikę.

Opowiadał mi w Kazimierzu cuda o pani, ale widzę, że to prawda. Taka piękna, to musi być dobra, jak anioł. Życzę panu porucznikowi wszelkiego szczęścia. Państwo nie spotkali wściekłego psa? Leciał tędy przed chwilą. To dzięki Bogu, Bóg

strzegł mnie i państwa. Z Bogiem!

Uklonił się prawie do ziemi, spojrzął jeszcze raz na Nikę i odszedł. Nie na darmo mówił o wściekłym psie. Tropił Nikę od rana i zdybawszy ją w lesie ze Szreniawą, cudem tylko zwałczył pokusę zastrzelenia jej „jak psa”, a i jego także. Siebie nazwał symbolicznie wściekłym psem. Powiedział sobie w duszy, już drugi raz, że mądrzej będzie zdobyć ją żywą. Wydała mu się piękniejszą i bardziej niedościgną niż kiedykolwiek Obłądny strach w jej oczach, którego nie dostrzegł Szreniawa, sprawił mu dziką radość. Myślał o niej z takim uczuciem, jakby ją odbił i zdobył ale oba wiążąc się słusznie, że mu ucieknie z Kazimierza, wrócił do hotelu i napisał do niej list następującej treści:

„Moja Monisiu!

Miło mi się było z Tobą zobaczyć. Sądzę, że i Tobie także. Niech ci się tylko nie zechce zmienić letniska, bo drogobys za to zapłaciła. Nie będę się narzucał ani Tobie, ani Twojemu nowemu gągatkowi. Możecie się bawić. Włęcz jeżeli nie chcesz, żebym z nim powiedział, a z Tobą się rozprawił, jak mam prawo, to siedź w Kazimierzu. Widzisz, że choć chani, jestem porządny człowiek. Innyby się nie zdobył na tyle wyrozumiałości. Ale ja nie rzeźnik. Całuję Cię po narzeczeńsku, moja najmilsza

Twój Marian”.

Po odejściu Mariana Bohdan ujął Nikę pod rękę.

— Chodźmy. Cóż to za typ! Chyba jakiś niespełna rozum, jak mój

wią chłopci. Oczy miał błędne. Może był pijany. Przestraszyła się malurka?

Przytuliła się do niego, drząc całym ciałem.

— Wracajmy. On mówił, że spotkał wściekłego psa...

— Dobrze wracajmy. Co ty tak drżysz? Jezus Maria, co tobie? Co tak zbladła?

— Bo boję się psa - wyjąkała Nika. — Już nigdy nie pójdę do lasu. Nigdy! — zadzwoniła zębami.

Szreniawa zmartwiony przestraszony wziął ją wpół.

— Ależ, dziecko, nie masz się czego bać. Nawet gdybyśmy spotkali wściekłego psa, to zawszebym zdążył go zastrzelić. No, uspokój się!

Nachylił się, chcąc ją pocałować. Nika wyrwała mu się, jak oparzona.

— Nie, nie... Pies... nie... - jękała, rozglądając się po lesie z widocznym strachem.

Bohdan wzruszył ramionami.

— Nie chcesz, to nie... Uspokój się. W lesie rozległo się donośne nawoływanie:

— Hop; hop; hop;
— Szukają nas - rzekła nerwowo Nika. — Chodźmy!

Bohdan znów wzruszył ramionami i nie odpowiedział.

Było umówione, że po spacerze Bohdan zabierze całe towarzystwo na podwieczorek do Berensa. Tymczasem Nika zaczęła niespodziewanie grymasić. Powiedziała, że jest zmęczona, że ją głowa boli, że chce się od razu położyć. Był to u niej objaw tak niezwykły, że wywołał ogólne zdziwienie. Dała się coprawda namówić i poszła, ale siedziała przez cały czas ponuro zamyślona i zła, co nadało jej twarzy uderzająco gminny i nieinteligentny wyraz. Pod wpływem depresji zapomniiała o roli damy i na zwracanie do siebie pytania odpowiadała niegrzecznie i opryskliwie. Bohdan dziwił się spoglądając ciągle na Kryśkę, jakby ją przepaszając, czy prosząc o

wyrozumiałość. Nika spostrzegła, że wskutek swego przygnębienia zesza niejako na dalszy plan. Zazwyczaj ona królowała: zaczęła walczyć i zagłuszała wszystkie pozostałe panny. Na nią zwracała się ogólna uwaga mężczyzn

A ponieważ była płytka i nieczem się nie interesowała, choć próbowała czasami udawać intelektualistkę, więc rozmowa pod jej przewodnictwem polegała głównie na głupich śmiechach, banalnych żartach, flirtowych zaczepkach i dwuznacznych aluzjach. Tym razem inicjatywa przeszła w ręce Hali i Kryśki. Nika słuchała z gniewnie zmarszczonym czołem dyskusji na temat Szekspira. Przypomniałszy sobie zasłyszaną z ust jakiegoś wewnątrzni powieźdźcę, które zachowała w pamięci, jako bardzo mądre i świadczące o wyrafinowanych upodobaniach literackich, rzekła niezupełnie do rzeczy:

— Mnie się tam Szekspir wcale nie podoba.

— Dlaczegoż to, panno Niko? — zapytał z flirtowo-żartobliwym zainteresowaniem jeden ze studentów.

— Bo taki ordynarny. Moja służąca Józia wstydyłaby się takich żartów.

— Widocznie Józia wytworniej-sza od Szekspira. Ale przecież Szekspir nie pisał samych nieprzyzwoitych żartów. Pisał ładnie o miłości. Na przykład w „Romeu i Julii”.

— Stare bajdy. Głupia ta Julja, że się zabiła. Jąbym się nigdy nie zabiła. Za ładna jestem, żeby gnść w ziemi za młodu!

Student, pan Julek, pokręcił z uznaniem głową.

— Ma pani rację, panno Niko. Ofelja teżby pani nie chciała być?

— Czy pan mnie ma za warjatkę?

— Nie zwarzowałaby pani z miłości?

Nika zachnęła się gniewnie.

— Dla kogo? Dla mężczyzny nie warto warjować z miłości. Niby to kochają, a...

Urwała.

— A co, panno Niko?

Ogólna rozmowa przeszła w dialog tych dwojga. Nika rada, że „zamknęła mądre twarze” Krysi i Hali, szczebiotała zjadliwie:

— Szekspir głupio pisał. Nie tak naprawdę jak jest w życiu. Czy to ludzkie tak pała jak u niego? Chyba, że kto udaje mądrego. — Spojrzała na Kryśkę i Halę. — A ta Ofelja to też musiała się prowadzić - jak pokojówka, chociaż pochodziła z dobrej rodziny. Domyślam się dlaczego się utopiła. Desdemona też mi się nie podoba. Jąbym nie wyszła za murzyna. Fe!!! Ale żeby była sprytna, toby nie wykrył i nie udusił jej.

— Widzę, że pani bardzo czytała w Szekspirze - pochwalił pan Julek. — A która bohaterka Szekspira najwięcej się pani podoba? Którąby pani chciała być?

— Żadną. Wolę być sobą. Czy to mi źle? Żadna nie była taka piękna jak ja. Żeby mi tylko ludzie nie robili na złość, tobym niczego więcej nie chciała.

— E! - wtrąciła niespodziewanie Asia. — Chciałabyś. Mówiłaś, że chciałabyś wyjść za milionera.

— Cicho! - fuknęła Nika. — Ciebie nie pytam.

Asia umilkła posłusznie, a Nika zwróciła się do Szreniawy:

— Bodek, odprowadź mnie do domu. Głowa mnie boli. Dosyć mam lodów i nie jestem usposobiona do rozmowy.

— Ależ, Niko - zaprotestowała Kryśka - nie rób nam przykrości. Ledwie przyszłaś i chcesz od razu uciekać. Rozbijesz nam towarzystwo. Każę ci podać czarnej kawy z cytryną, to głowa przestanie boleć.

Nika wstała.

— Nie. Ide. Możecie się bawić beze mnie. Nie lubię, jak mi się każą do czego zmuszać. Chodź, Bohdan.

I nie kiwnawszy nikomu głową, zbiegła z werandy, oglądając się tylko na Bohdana.

(d. c. n.)

Echa ze stolicy.

Wiele Warszawy w kilku wierszach

Warszawski urząd wojewódzki przy śladach już do wydawania koncesyj na eksploatację linii autobusowych (pasażerskich i towarowych) bez prawa wyłączenia. Liczba tych koncesyj będzie mniejsza od ilości dotychczasowych przedsiębiorstw ze względu na zrzeczenia się przedsiębiorców w spółki dla eksploatacji linii autobusowych. Komunikacja autobusowa utrzymana będzie we wszystkich dotychczasowych kierunkach za wyjątkiem miejskich linii, na które nikt się nie zgłosił.

Znakomity artysta, najświetniejszy na scenach polskich przedstawiciel roli natur nerwowych, świetny inkarnator postaci Ibsena, Karol Adwentowicz obchodzić będzie wkrótce 35-lecie swej chlubnej pracy artystycznej. Z tej racji odbędzie się — pod protektorem Marszałkowskiej Pilsudskiej — uroczyste przedstawienie jubileuszowe w dniu 17 kwietnia „Mazepa”, którego następcę przedstawienia odbywać się będą w teatrze Kameralnym. Obsada „Mazepy”: król — Jan Kazimierz — Józef Śliwicki, wojewoda — Adwentowicz, Amelja — Grywińska, kasztelanowa — Rotter — Jarnińska, Mazepa — Wyrzykowski, Chmiara — Roslan Chrzastka — Piekarski; co do roli Zbigniewa odbywają się pertraktacje z Zbyszkim Sawanem i innymi. Reżyseruje dr. J. R. Bujalski.

Do zarządu miejskiego wpłynęła oferta pewnej francuskiej firmy budowlanej, działającej w porozumieniu z firmami krajowymi, wyrażająca gotowość podjęcia się budowy wszelkiego rodzaju gmachów dla miasta na warunkach amortyzacji kosztów budowy w ciągu 10 lat, po upływie których gmachy te przeszłyby na własność miasta, a należność byłaby spłacana w postaci rocznej dzierżawy. Oferenci gotowi są zaangażować kwotę 15.000.000 złotych.

Odbywa się obecnie lustracja jadalni, herbariarni i kawiarni w stolicy w celu sprawdzenia czy zakłady te mają prawo korzystania z handlu po godz. 7-ej wiecz. Zdarza się, bowiem często, że pod płaszczykiem jadalni są prowadzone zwykłe sklepy spożywcze. Niektórzy właściciele jadalni na widok zbliżającej się komisji, za mykają zakłady i uwalniają się. Komisja zakłady takie opieczętuje do czasu odnalezienia ich właścicieli.

KRATKICZKI.

Do czego służy pałka? Zabawa w szyldy.

Jak szybko czas leci! Niedawno jeszcze był śnieg a już się zaczął okres deszczowy, szczególnie groźny w puszczy brazylijskiej i w Łodzi. W Brazylii deszcz w okresie wiosennym zamienia dżunglę w wielkie błota, w Łodzi zamierza ulice w małe błota. Małe w stosunku do Brazylii ale zupełnie wystarczające jak na nasze domowe łódzkie potrzeby. Swoją drogą to jest dziwne. Ulica w dniu pogodnym wydaje się względnie czysta poza kurzem, śmieciami i t. p. nic na niej niema, niema w każdym razie piasków ani innej ziemi, a gdy pada deszcz, tworzy się błoto. Powody tego zjawiska są, dla mnie przynajmniej, tajemnicze i chyba tem tylko można ten fakt wytłumaczyć, że natura wie, że co kto lubi, dla Łodzi specjalnie tworzy błoto aby łodzianie zawsze czuli się jak u siebie w domu, nawet na ulicy.

Deszcz jest zjawiskiem szczególnie niebezpiecznym dla kobiet. Wychodzi na spacer wytorna, piękna, o długich czarnych brwiach i takichże rzęsach, dama, po drodze łapie ją deszcz i nagle błada dama zamienia się w mulatkę o niesamowitych kombinacjach kolorystycznych. Z oczu cieknie jej po twarzy czarna, jak sumienie podatnika podatek dochodowy, farba, z policzków snują się strumyczki farby różowej, która przechodząc przez usta nabiera barwy silnie czerwonej. W ten sposób górna część twarzy z nosem włącznie jest czarna, policzki różowo-czekoladowe a podbródek jaskrawie czerwony. Dama pędzi więc czempredęj do domu zmywa całą zepsutą tak haniebnie malaturę i na kilka minut donośki nie wyremontuje swej twarzy, przybiera normalny, żółto-zielony wygląd.

Deszcze są natomiast okresem proserity dla fabrykantów kłoszy i parasoli. Mówi się, że Łódź jest fatalnie położona, że to jest tragiczne miasto, gdyż nie posiada żadnej rzeki i t. p., ale to wszystko jest nonsensem. Powinniśmy właściwie codziennie składać dziękczynienie los m. że nie mamy rzeki. Proszę tylko pomyśleć: jest wiosna, okres kiedy rzeki po wielkich deszczach chętnie wylewają i zalewają nadbrzeżne miejscowości. Czy nam to sroży? Nie. Wista może zalać kawałek Warszawy i dzięki temu będzie może do nas przyjeżdżać kilka cwaniaków warszawskich mniej, inna rzeka może zniszczyć zasiewy tu czy owdzie, a nam nic. Nie zależy ani jednego niechlujnego mieszkańca starówki, nie zależy żadnego cuchnącego brudem sklepiku, nie zależy ani jednej kancelarii notarialnej w której mogłyby się w tym momencie znajdować moje protesty, nie zależy żadnego z moich przyjaciół. Najwyżej przyjaciele sami się zaleją gorzałą.

I to jest właśnie brak sprawiedliwości. Żeby chociaż koło Łodzi znajdował się jakiś wulkan, to człowiek mężczyzby się w tem mieście, ale żyłby nadzieją że może jednak kiedyś, nie dziś, to jutro, lub pojutrze, taki wulkan wybuchnie i gorąca lawa znieśnie z powierzchni ziemi tak ohydne, ciśnie, brudne, cuchnące, pestę ludźmi i złem powietrzem ulice jak Cegielińska od Piotrkowskiej do Węlczańskiej jak Wschodnia, jak Nowowiejska jak Główna do Wodnego Rynku, jak wiele, wiele jeszcze innych równie obrzydliwych ulic i uliczek.

Ale cóż? Koło Łodzi niema żadnego wulkanu. Są obrzydliwe podmiejskie miejscowości letniskowe, z których nawet nierogaczyna uciekła, a wulkanu niema.

GUMA.
Stanisław Wichę i Jan Antoniewski takich zmarciweń nie mają. Napiją się gorzałą, przegrzają śledzikiem i są zadowoleni z życia. Przyjaciele ci po wypiciu kilku wódek nabierają humoru, co by było złem, gdyby ich wyczynów nie widział posterunkowy. Niestety zdarzyło się, że gdy Wichę i Antoniewski, na zalaną zdejnowali ze sklepów szyldy i układowali z nich fiolarną barykadę na dziedzi zjawił się posterunkowy i przeszkodził im w tem zajęciu. Gdy przyjaciele zamierzali wobec tego usunąć posterunkowego i przenieść go na inną ulicę, posterunkowy Koczmarek złapał gumową pałkę. To przyjaciół zdenerwowało i namyślił posterunkowemu, że pałka jest do regulowania ruchu ulicznego a nie do bicia.

Sąd Grodzki skazał Jana Antoniewskiego na 50 złotych grzywny zaś Stanisława Wichę na 30 zł. grzywny.

Jerzy Krzeci.

Uruchomienie starej kopalni. Węgiel brunatny ma znowu nabywców.

Z Tucholi donoszą:
W okolicy Gostyczyna, powiatu tuchołskiego wznowiono wydobywanie węgla brunatnego, który znajduje zbyt wsi okolicznych i mieszkańców.

Należy zaznaczyć, iż w tej okolicy wydobywano węgiel od roku 1890, później po wybudowaniu dwóch kopalni przez pewne konsorcjum, własna kolejka kopalni dowoziła węgiel do stacji kolejowej Gostyczyn.

Przedsiębiorstwo to, zatrudniające przeszło 300 ludzi, upadło w czasie wojny światowej i inflacji, a do czasu wojny nastąpiła zupełna jego likwidacja. Maszyny sprzedano, woda zalała kopalnię, z kolejki nie pozostało śladu.

Po szeregu latach, bo dopiero w ostatnich czasach podjęto produkcję w małym coprawda zakresie.

Przedsiębiorstwo to, zatrudniające przeszło 300 ludzi, upadło w czasie wojny światowej i inflacji, a do czasu wojny nastąpiła zupełna jego likwidacja. Maszyny sprzedano, woda zalała kopalnię, z kolejki nie pozostało śladu.

Po szeregu latach, bo dopiero w ostatnich czasach podjęto produkcję w małym coprawda zakresie.

Pijany czy trzeźwy? Rezolutny terminator szewski.

Ze Starogardu donoszą:
Na wokandyse sądu okręgowego ze Starogardu na sesji wyjazdowej w Tczewie znalazła się sprawa 17-letniego ucznia szewskiego Franciszka Kolberga z Tczewa, któremu akt oskarżenia zarzucał zniewagę Państwa Polskiego.

Kolberg do winy się nie przyznał, stwierdził jedynie, iż w czasie rozmowy prowadzonej w języku niemieckim podszedł por. rez. Ostruszko, który będąc w mocno podpiętym stanie począł robić wyrzuty, w odpowiedzi na to on uczeń szewski Kolberg odprowadził Ostruszkę na policję, św. Ostruszko zeznał pod przysięgą, iż dnia tego był zupełnie trzeźwy, lecz to twierdzenie zbił post. Skomski, który słuchany jako świadek zeznał, iż por. Ostruszko był podpiety, lecz stwierdził nie może kto kogo doprowadzić do policji, gdyż obaj razem weszli. Sąd uwolnił Kolberga od winy i kary.

Ze Starogardu donoszą:
Na wokandyse sądu okręgowego ze Starogardu na sesji wyjazdowej w Tczewie znalazła się sprawa 17-letniego ucznia szewskiego Franciszka Kolberga z Tczewa, któremu akt oskarżenia zarzucał zniewagę Państwa Polskiego.

Kolberg do winy się nie przyznał, stwierdził jedynie, iż w czasie rozmowy prowadzonej w języku niemieckim podszedł por. rez. Ostruszko, który będąc w mocno podpiętym stanie począł robić wyrzuty, w odpowiedzi na to on uczeń szewski Kolberg odprowadził Ostruszkę na policję, św. Ostruszko zeznał pod przysięgą, iż dnia tego był zupełnie trzeźwy, lecz to twierdzenie zbił post. Skomski, który słuchany jako świadek zeznał, iż por. Ostruszko był podpiety, lecz stwierdził nie może kto kogo doprowadzić do policji, gdyż obaj razem weszli. Sąd uwolnił Kolberga od winy i kary.

RADJO-KĄCIK.

- DZIEŃ WIECZOREM. RASZYN.**
- 16.00 Aud. dla chorzych z Lwowa.
  - 16.40 Francuski (kurs średni).
  - 16.55 Transm. z Poznania.
  - 17.40 Repertarz z Lwowa.
  - 18.00 Nabożeństwo z Wilna. Kazanie na temat „Weseli się Niebios Królowo”, wyłożył ks. dyr. Al. Gorzeliński.
  - 19.00 Program na dzień następnny.
  - 19.05 Rozmaitości.
  - 19.25 Recytacje poezji.
  - 19.40 Wiadomości sportowe.
  - 19.47 Dziennik wieczorny.
  - 20.00 „Myśli wybrane”.
  - 20.02 Koncert wiosenny. Ork. symf. P. R.
  - 21.00 Skrzynka pocztowa techniczna.
  - 21.20 Koncert Chopinowski w wyk. J. Smoldowicza.
  - 22.00 Odczyt w jęz. włoskim p. t. „Polskość Pomorza”, wygł. dr. Fr. Szymanowicza.
  - 22.15 Muzyka salonowa w wyk. E. Lorand (płyty).
  - 23.00 Wiad. meteorol. dla komunik. lotniczej i komunik. policyjnej.
  - 23.05 Muzyka tan. z kaw. „Italia”.
- ŁÓDŹ JAK RASZYN Z WYJĄTKIEM:**
- 22.00—23.00 Koncert żyweń.
  - 23.05—1.00 D. c. koncertu żyweń.

- NIEDZIELA. RASZYN.**
- 8.00 Sygnal czasu i pieśń poranna.
  - 8.05 Gimnastyka.
  - 8.25 Muzyka poranna (płyty).
  - 8.35 Dziennik poranny.
  - 8.40 D. c. muzyki porannej z płyt.
  - 8.55 Chwilka gospodarstwa domowego.
  - 9.00 Cicha msza św. z Krakowa. Kazanie na Niedzielę Przewodnia na tem. „U źródeł pokonania Chrystusowego” — wygł. ks. P. Hliski.
  - 10.00 Transmisja nabożeństwa grecko-katol. z Cerkwi Włoskiej we Lwowie, z okazji 1-go dnia Wielkiej-Nocy.
  - 11.57 Sygnal czasu i hejnał.
  - 12.05 Program na dzień biały.
  - 12.10 Wiadomości meteorol.
  - 12.15 Poranek muzyczny z Filharm. Warsz.

NIELUDZKIE KATUSZE NIESZCZĘŚLIWEGO DZIECKA.

Ze Stanisławowa donoszą:
Sąd stanisławowski na sesji wyjazdowej w Nadwórnej rozprawił sprawę przeciw funkcjonariuszowi P. K. P., Mikołajowi Mykietukowi. Akt oskarżenia twierdził, że Mykietuk znecał w nieludzki sposób nad swym 12-letnim synem Stefanem.

Na rozprawie udowodniono, że Mykietuk bił dziecko żelaznym prętem, albo mocnym w wodzie powrozem, rzucał w ten sposób zmusił syna do regularnego chodzenia do szkoły. Kilku świadków twierdziło, że Mykietuk nasywał raz na podłogę żwir, na którym kazał dziecku klekać i równocześnie w podniesionych do góry rękach trzymać kawał szyny żelaznej. Maltretowany tak chłopak uciekał

często z domu ukrywając się u sąsiadów. Ofiara ojcowskich katuszy 12-letni chłopiec z płaczem zeznawał, że wszędzie go biją, zarówno w domu jak i w szkole.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał Mykietuk na dwa tygodnie aresztu. Przewodniczył rozprawie s. o. Słowik, oskarżał prok. Matkowski.

Rozkład jazdy autobusów kursujących z Łodzi do Brzeźna

Z Łodzi	8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21
Z Brzeźna	7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20

Odjazd z postoi przy ul. Brzezińskiej Nr. 144, dojazd tramwajami Nr. 6 i 11.

J. BRUNO—RUBY.

Najdroższy obraz.

Jej obraz był — stale przed nim.... Nie poza nim nie istniało dla Jerzego Peisson... jakby ktoś rzucił urok na niego. Złote włosy... błękitne oczy, jak chabry... postać rusałki... Marysienka Francis, w której Jerzy, mimo swych lat trzydziestu, zakochany był, jak żak szkolny. Marysienka, której obraz towarzyszył mu wszędzie, zasłaniał mu wszystko, i w tej chwili także — na szczęście — szczegóły salonu dentystry, poleczonego mu przez kolegę.

Jerzy nie znajdował się tutaj spowodowany chorego zęba. Bynajmniej. Spro-wadziła go inna choroba. Otóż w ciągu szczętu miesiący, odkąd stracił głowę dla Marysienki, nie ośmielił się jeszcze ani razu na wyznaczenie jej swej miłości, aczkolwiek spotykał ją niemal na każdym kroku. Coprawda milczenie jego nie przeszkadzało jej być wymowną. I dlatego już parę razy słyszał od niej jedno zdanie: „Piękne zęby są nieodzownym szczegółem urody mężczyzny. Nie mogłabym pokochać człowieka z brzydkiem uśmiechem!”

Wczoraj zaś donadła ponadto, z cechującą szczerością: — Zdaje mi się, że wyrzekłabym się pocałunku samego Adonisa, gdyby miał tylko piękni w dziastlach!

wobec bożyszczka swego nigdy nie otwierał ust, i postarał się natychmiast o adres dentystry.

Najbardziej upokarzającym szczegółem całej historii z brakiem zęba był fakt, że nie stracił go przy żadnym wyczynie sportowym, ani w obronie kobiecie, lecz poprostu przy wyciągnięciu korka z butelki taniego burgunda, w cenie 2 fr. 95 cent.

Wypadek ten miał miejsce już trzy lata temu, a Jerzy, ani przesadnie próżny, ani zbyt dbały o swoją urodę, zaniedbał tę sprawę z obawy przed zabiegami dentystrycznym. Pozostał mu bowiem w pamięci z okresu jego niepełnoletności wszelkie maszyny wiertnicze, pilki, szczytce, łyżeczki do przytrzymywania języka, gdyż matka jego (zaczna matka!) zmuszała go do starannego pielegnowania zębów. Nigdy nie pomyślał o wprawieniu zęba, ale obecnie, zelektryzowany namietnością, pragnął ujawnić sznur perel w uśmiechu przed Marysienką.

Była to z jego strony ofiara, świadcząca o wielkości jego uczucia. Obraz ukochanej był tak ponętny dla niego, że pod wpływem jego zdobył się na największe bohaterstwo.

Nietylko ząb gotów jestem wprawić dla ciebie — zwracał się w myśli do Marysienki — lecz dąbam uciąć sobie głowę, by wpróżd usłyszeć od ciebie raz jeden słowo: „Kocham!”

Byłby bez końca prowadził ten monolog, gdyby nie otworzyły się drzwi i mała, ruda służąca, w kostjumie pie-

legniarki, nie pojawiła się, zapraszając go do gabinetu dentystry.

Jerzy podniósł się z głupim uczuciem w głębi dółka żołądkowego.

Gabinet mistrza dentystryki był pomalowany olejno, wyciełany, pachnący kauczukiem, pokrywającym posadzki.... Peisson zajął miejsce na krześle operacyjnym, o którym zachował tak przejmujące wspomnienie. Pięlegniarka umocowała mu serwetkę na piersi, wykonała komedję sterylizacji, niedbale podsuwając szereg narzędzi do plomyka lampy spirytusowej, i wreszcie opuściła pokój.

W tej chwili pojawił się dentysta, mały, żywy, o wyglądzie stanowczym, by nie rzec: brutalnym. Jedynie widać ukochanej powstrzymała Jerzego od ucieczki, z serwetką pod brodą.

— Złamałem ząb — rzekł — i chciałbym —

— Zaraz zobaczymy, o co chodzi — oświadczył dentysta tonem autorytetu.

Wziawszy lusterko do ręki, wsunął je do ust Jerzego tak głęboko, że omal nie wywołał u niego torsy.

Jerzy zakaszał, na co dentysta zmarszczył brwi, i wyjaśnił: — To na przódzie... — Widzę to — rzekł dentysta z roz-targnieniem. — O ile, korzeń jest zdrowy damy ząb na śrubie.

otówdzie, wywołując wrażenie dotkliwego bólu. Wreszcie puścił brodę Jerzego, która trzymał dotąd, jakby w żelaznych kleszczach, i oświadczył tonem wyższości, niesmaku i nagany: — Czy wie pan, że nie posiada jedno go zdrowego zęba? Same otwory, w których dałyby się pomieścić kule bilardowe! Zostaje panu tylko fasada! Proszę przekonać się!

I raz jeszcze narzędziem nacisnął kilka bolesnych zębów.

— Co za niestwierzenie utrzymanie usta! — rzekł, przytrzymując rozgorączkowaną nagłe głowę pacjenta. — Jest naprawdę karygodne, by w wieku pana tak mało dbać o zęby.

Jerzy, sparaliżowany zniecała przyrzadkiem, przytrzymującym język i aparatem do wchłaniania śliny, nie mógł się obronić.

— Mogę jeszcze uratować panu przednie zęby — zdecydował lekarz — lecz muszę nałożyć korony niemal na wszystkich trzonowe, po ich zapłombowaniu.

Jerzy wywoływał obraz Marysienki, by zdobyć się na potrzebną odwagę.

— Pracy mamy conajmniej na trzy miesiące: kwestja wyleczenia korzeni, założenia koron... Na szczęście zyskama na czasie, gdyż wiele zębów usunąć trzeba koniecznie.

Ujął w rękę szczytce, przechodząc od słów do czynu. Tym razem Jerzy porwał się jed-

nym susem i wybiegł z gabinetu, podczas gdy dentysta wołał za nim: — Chciałem tylko zobaczyć...

Lecz Jerzy był już na schodach. Odetchnął dopiero na ulicy, obmacał twarz, wsunął palec w lukę swego wzbienienia! Ach! do licha nie! Nigdy nie powierzył swych szczęć temu dentyście. Co za rozkosz znaleźć się poza obrębem jego gabinetu. Wróciła mu radość życia, zajął miejsce na tarasie kawiarni i zamówił kieliszek dobrej śliwownicy. Dawno już, od całych miesięcy, nie czuł się tak szczęśliwy. Wtem spostrzegł ko swemu zdumieniu, że opuścił go całkowicie obraz ukochanej. Marysienka może miała rację, odrzucając szczerbate go kochanka, mimo to zaszedł fakt zdumiewający: strach, zwyczajny strach przed bólem, widok nikłych kleszczy, a najdroższy obraz rozwiął się jak dym.

Gdyby powrócił kiedykolwiek, Jerzy byłby już zdolny ocenić jego wartość. Namietność jego przysła odrazu! A on sadził przed chwilą, że dałby sobie uciąć głowę dla Marysienki!!

Odczuł coś maksymalnego wstydu. Trzeba się zdobyć aureoli romantycznego bohatera. Pozostać przy zepsutych zębach i wyrzec się swego ideału. Rzecz okropna!

Mimo to z uśmiechem, którego nie kryć nie potrafił, Jerzy zamówił drugi kieliszek wybornej śliwownicy.

Plum. L. M.

Warsz...
wskiego...
przepr...
renie gi...
no m. in...
których...
go czasu...
dając ko...
osobnik...
hochsz...
zupelni...
mającą...
rej jedn...
ki Nejm...
cza wpa...
zyszmiej...
zstów...
szywe...
życzk...
lizow...
szywe...
gieldy...
Scotla...
w ru...
rej sta...
ła ba...
ektyw...
sie uc...
wac i...
ranj...
rszaw...
watek...
rek. T...
a się...
mu de...
rzca, i...
ni o...
jedn...
FALS...
Prow...
o niez...
Dz...
Patrz...
OS...
Arcon...
tel. w...
wjecha...
cki parov...
który z...
żał do...
Katast...
Wojr...

SPORT.

W finale bez Polski.

Stan zawodów o piłkarskie mistrzostwo świata.

Dnia 27 maja r. b. rozpoczną się we Włoszech finałowe rozgrywki o piłkarskie mistrzostwo świata. Do finałów stała 16 drużyn, które rozegrały 8 spotkań w 8 miastach Włoch Neapol, Rzymie, Tryjście i Turynie. Zwycięzcy tych spotkań walczą 3 czerwca w Bolonii, Mediolanie, Rzymie i Turynie. Wylonione z tych spotkań 4 drużyny tworzą grupę finałową, która grać będzie w dniach 8, 9 i 10 czerwca w Rzymie o tytuł mistrza świata.

Dotychczas rozgrywki eliminacyjne nie są jeszcze ukończone. W grupie pierwszej Kuba pokonała Port au Prince Haiti 3:1 i 1:1 i 6:1, następnie uległa reprezentacji Meksyku 3:1 i 5:0. Do finału tej grupy doszły tany Zjednoczone i Meksyk. Walczą one 24 maja w Rzymie przyczem zwycięzca wejdzie do grupy finalistów.

W grupie drugiej wyznaczony został mecz Brazylia — Peru w Rio de Janeiro, zwycięzca wchodzi do grupy finalistów.

Z grupy trzeciej do finału wejdzie zwycięzca meczu Argentyna—Chile, który się odbędzie w Buenos-Aires.

W grupie czwartej Turcja wycofała się. Z pozostałych drużyn Egipt wygrał z Palestyną 7:1. Rewanżowy mecz odbył się 6 kwietnia w Tel-Awivie. Zwycięzca tej grupy wchodzi do finałów.

W grupie piątej Szwecja zakwalifikowała się już do finału po zwycięstwach nad Litwą 2:0 i Estonią 6:2. Z grupy szóstej do finału wchodzi Hiszpania, która pokonała Portugalię 0 i 2:1.

W grupie siódmej Włochy pokonały Grecję 4:0, kwalifikując się do finałów. W grupie ósmej Bułgaria przegrała Węgrami w Sofii 1:4. Austria gra z Bułgarią w czasie do 15 kwietnia. Z grupy zatem do finału wchodzi Węgry i prawdopodobnie Austria.

W grupie dziewiętej sytuacja jest nie jest wyjaśniona. Czechosłowacja w Warszawie pokonała Polskę rewanżowy mecz odbędzie się w Warszawie 15 kwietnia. Wrazie zwycięstwa Czechów, wejdą oni do finału. Wrazie zwycięstwa Polski—odbędzie się trzeci mecz decydujący.

W grupie dziesiątej Jugosławia nie strzegła walki ze Szwajcarią w ategrodzie (2:2), a Szwajcarija uzyskała również remis z Rumunją w Bernie (2). Trzecie spotkanie Rumunja—Jugosławia odbędzie się 15 kwietnia w Kareszcie. Z grupy tej do finału wejdą 2 drużyny.

W grupie jedenastej Irlandia osiągnęła z Belgią w Dublinie wynik 4:4. Holandia walczy z Irlandią 8 kwietnia w Amsterdamie i Belgia spotka się z Holandią 29 kwietnia w Brukseli, lub Antwerpii. Z grupy tej wchodzi również dwaj finaliści.

W grupie dwunastej Niemcy wygrały z Luxemburg 9:1 i weszły do finału. Luxemburg spotka się jeszcze 15 kwietnia z Francją w Luxemburgu. Zwycięzca wejdzie do finału.

Prawdopodobnie do grupy 16 finalistów wejdą: Stany Zjednoczone, Brazylia, Argentyna, Egipt, Szwecja, Hiszpania, Włochy, Austria, Węgry, Czechosłowacja, Jugosławia, Szwajcaria, Holandia, Belgia, Niemcy i Francja.

Pisarski trenuje.

Znany pięściarz warszawski, Józef Pisarski, który w czasie meczu Budapeszt—Warszawa, rozegranego w stolicy przed czterema miesiącami uległ złamaniu ręki, powrócił już do zdrowia po przeprowadzonej kuracji.

Pisarski rozpoczyna w tych dniach systematyczny trening.

Odjazd pociągów z Łodzi Fabryczna

DO KOLUSZEK: 1.00; 5.20; 7.15; 9.05; (Widzew 10.25; 13.00; 14.20; 16.30; 17.40; 18.40; 20.55; 21.40.)
DO WARSZAWY: 19.30.
ODJAZD Z ŁODZI KALISKIEJ.
DO KOLUSZEK: 8.03.
DO OSTROWA (Poznań): 6.35; 9.33; 12.42; 16.07; 19.38; 22.08.
DO KUTNA (Gdyni-Poznań): 1.30; 9.00; 12.57; 16.33; 21.25.
DO WARSZAWY: 2.15; (Łowicz) 7.28; 13.12; 16.13; 19.56.
DO ŻDUŃSKIEJ-WOLI: 8.30; 14.10; 18.10; (Cześć stochowa).
DO LWOWA: 20.08.

WINSZUJEMY.

Jutro: Marij. Wschód słońca 4.57 Zachód — 18.19 Długość dnia 13,22 Przybyło dnia 5,42 Tydzień 14.

ASTMY ZASTARZALE, ROZNE KASZLE, przywilejne choroby płucnych są uleczalne powiadł słowami od 1902 roku. 3.000 listów pochwalnych jest do przejrzenia na miejscu, opis leczenia na żądanie bezpłatny. **S. SŁIWANSKI, Łódź, Bracka 33.**

DOKTOR KLINGER
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów (perady seksualne)
ul. **Andrzeja 2, tel. 132-28.**
Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 6 do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10 do 12 wpoł.

Doktor REICHER
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Południowa 28, tel. 201-93.
Przyjmuje od 8 — 11 rano i od 5 — 8 wiecz. w niedziele i święta od 9 — 1.

Dr. med. B. BERMAN
Specjalista chorób wenerycznych i moczopięciowych
EGIELNIANA 15, tel. 149-07
Przyjmuje od godz. 8 — 11 i od 4 — 9 w niedziele i święta od godz. 9 — 1. **CENY LEŻNIC.**

Dr. med. M. FELDMAN
akuszer-ginekolog
Zawadzka 10. Telefon 155-77
Przyjmuje od 10 — 12 od 3 — 6 po poł.

Dr. med. L. NITECKI
choroby skórne, weneryczne i moczopięciowe.
NAWROT 32, tel. 213-18.
Przyjmuje od 3—10 rano i od 5—9 wiecz. w niedziele i święta od 9 do 12 w poł. Pła na oddzielną poczekalnia.

LECZNICA „OMEGA”
Lecznica specjalistów i Gabinet dentystryczny
Główna 9, telefon 142-42.
przyjmuje na miejscu, wizyty na mieście.
Pomoc akuszerzy i Zatrzyki. Opatrunki. Analizy lekarskie. Lampa kwarcowa. Rentgen Diatryma.
PORADA 3 ZŁ.

KLINIK FIZYKALNYCH METOD LECZENIA
Dr. A. STEINBERG
Lódzka, 6 Sierpnia 3, tel. 204-91 od 10—1 i od 4—7
ortopedoparja (powierzchnowa i głęboka nacięcia). Ortopedia i Mechano-terapia (skrzywienie kręgosłupa, atrezja choroby stawów, śni i nerwów), lampa kwarcowa, diatrymia, lożec, elektroterapia, d'arsonvalizacja etc. Ceny lecznicowe.

Doktor WOŁKOWYSKI
Cegielniana 4, tel. 216-09
Chor. weneryczne, moczopięciowe i skórne
Przyjmuje od 9 — 1.15 — 9 w. w niedz i św. od g. 9 — 1 w poł.

Dr. Med. Wikolaj Bornstein
Choroby kobiece i akuszerja powrótli
Rzgowska 5, (w/ś/e/s/e) Sieradzka 1
Telefon 191-08
Przyjmuje: od 10-jej do 11-jej i od 16-jej do 10,30
Niedziele: 10-12.

Doktor H. SZUMACHER
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 56. Tel. 148-62
Przyjmuje codziennie od 14, — 4 ppoł. od 8 — 9 wiecz. w niedziele i święta od 10 — 1 w poł.
Ceny lecznicowe.

Słynna „Sparta” w Łodzi.

Piłkarze czeszy wybierają się do Polski.

Znakomity zespół piłkarski praskiej Sparty wybiera się w drugiej połowie lipca lub pierwszej połowie sierpnia na kilka spotkań do Polski. Kierownictwo Sparty kończy obecnie pertraktacje z czołowymi klubami polskimi. Pod uwagę wchodzi: ŁKS, który już zaakceptował ofertę

Czechów, i po jednym z klubów krakowskich warszawskich i śląskich. Ze względu na wysoką klasę tego wielokrotnego mistrza Czechosłowacji, w którego barwach gra słynny Belg Braine, wyprawa Czechów budzi zrozumiałe zainteresowanie.

Jutro wielka niespodzianka dla czytelników „Echa”

Troska o nowy typ Polki. II kongres kultury fizycznej kobiet.

W dniach 28 i 29 b. m. odbędzie się w stolicy II Kongres Kultury Fizycznej Kobiet pod wysokim protektoratem Pana Marszałka Piłsudskiego.

Na kongresie wygłoszone będą następnym referaty:

Wpływ w. f. na system nerwowy i psychikę kobiety — dr. Z. Franio, członek Rady Naukowej W. F.

„Matka i Dziecko pod wpływem wych. fiz.” — plk. dypl. W. Kiliński, dyrektor PUWF.

„Problem ćwiczeń cielesnych dla robotnic fabrycznych” — Janina Miedzińska, inspektorka pracy kobiet i młodocianych.

„Nowystraszalność ideowa i organizacyjna” — red. K. Muszalska, członek Rady Naukowej W. F.

„Jakie formy ruchu są odpowiednie dla kobiet?” — H. Olszewska wizażerka, członek Rady Naukowej W. F.

„Biologiczne i psychiczne podstawy odrębności kultury fizycznej kobiet” — prof. E. Piasecki, członek Rady Naukowej W. F.

„Znaczenie ćwiczeń cielesnych dla różnych okresów rozwoju życia kobiety” — dr. E. Reicher docent U. W.

„Nasze postulaty w dziedzinie obozów kobiecych” — dr. J. Tietzówna.

„Wychowanie fizyczne w ogólnym wychowaniu dziecka” — dr. M. Ukleska, dyrektorka.

O kierunek akcji w. f. kobiet” — Helena Zarembina.

„W. F. jako element wychowania „bywateckiego” — M. Zawodzińska.

Kongres dostępny jest dla wszystkich interesujących się sprawami w. f. kobiet. Osoby pragnące uczestniczyć w kongresie, winny zaopatrzyć się w karty uczestnictwa, które uzyskać można w Sekretariacie T-wa Kultury Fizycznej Kobiet, Warszawa, Rasyńska 58, m. 18, po uprzednim wpłaconiu na konto P. K. O. Nr. 28170, kwoty dwóch złotych.

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — w poł. Pinokio; pop. Towarzystwo; wiecz. Pan z towarzysztwa.
Teatr Popularny — Cnotliwa Zuzanna.
Teatr Popularny w sal Geyera — Figle adwokackie.
Filharmonia — 6.15 wiecz. Występ Chóru Dana.
Cyrk Staniewskich — 8.15 Wielki program cyrkowy.
Metro — Jaką mnie przagniesz.
Amor — Kobieta, która cię nigdy nie zapomni. II Cham.
Capitol — Ostatnia carowa.
Casino — Tańcząca Venus.
Corso — I. Wyrok życia. II. Poskromiciel.
Czary — Maharadża Rampuru.
Grand kino — Pożar nad Wólką.
Lira — I. Jego Ekscelencja Subjekt. II. Ken Maynard.

Mimosa — Romans Małki Greszyno.
Minza — Miłośnicy baletnicy.
Adria — Jaką mnie przagniesz.
Palace — Kocha... lubi... szanuje...
Przedwiośnie — Zdobyć cię muszę.
Rakleta — Zaledwie wczoraj.
Roxa — Iskor.
Sztuka — Przygoda na Lido.
Zacheta — I. Dzieje grzechu. II. Opowieści lasu.

WYSTAWY.
I. P. S. Park Sienkiewicza — Wystawa obrazów p. n. Warszawski salon w Łodzi.
Al. Kościuszki 15 — Wystawa ruchoma prób i wzorów przemysłu krajowego.
Piotrkowska 97 — Wystawa obrazów art. mał. Mieczysława Siemińskiego.

Co zgotować jutro na obiad?
Barszcz, pieczeń cielęcą z kartoflami i brukselka, legumina biszkoptowa.

BACZNOŚĆ DROBNI KUPCY!

Komunikat.

Podaje się do wiadomości Sz. Kupców, że w roku ubiegłym powstał na terenie miasta Łodzi „Łódzki Związek Kupców” z siedzibą przy ulicy Kilińskiego Nr. 136. Założyciele Związku rekrutują się przeważnie z drobnych kupców uprawiających handel słodyczami, owocami, delikatesami i napojami chłodzącymi w cukierniach oraz handlu wędlinami. Wśród założycieli jest kilku kupców, którzy prowadzą detaliczny handel węglinami i drzewem. Ci ostatni powołali do życia sekcję kupców swej branży, której zadaniem jest nabywanie węgla bezpośrednio w kopalniach po niskich cenach.

Zgodnie z art. V Statutu, do Związku mogą należeć wyłącznie chrześcijanie. Niezależnie od powyższego w Związku powstały już różne sekcje, a mianowicie: 1) sekcja ulicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych i niepalenych, 2) sekcja właścicieli sklepów spożywczych, 3) sekcja kupców prowadzących handel śledziami, 4) sekcja drobnych sprzedawców rynkowych, 5) sekcja kupców posiadających sklepy galanterijne, 6) sekcja skórników i sprzedawców obuwia, 7) sekcja właścicieli sklepów z materiałami piśmiennymi, 8) sekcja kupców prowadzących handel nabiałem (mleczarstwo), 9) sekcja sprzedawców czasopism, 10) sekcja właścicieli sklepów z farbami i materiałami malarskimi — i t. p. Do Związku przez wyżej wspomnianych kupców, mogą należeć również wszyscy kupcy prowadzący handel w każdej dziedzinie.

Sekretariat Związku, który jest czynny codziennie od godziny 9-jej do 7-mej wiecz. przyjmuje zapisy kandydatów i udziela członkom bezpłatnej pomocy prawnej oraz pisze podania do wszelkich władz i urzędów w sprawach wynikających ze stosunku handlu. Składka miesięczna uzależniona jest od kategorii patentu. Najmniejsza składka wynosi 50 gr. miesięcznie.

Zarząd.

CHORZY NA RUPTURY, SKRZYWIENIE KRĘGOSŁUPA I ROZNE KALECTWA!

Pomoc i skutek bez operacji!
RUPTURY, jakoteż kalectwa nie wolno zaniedbywać, gdyż skutki dla życia ludzkiego są bardzo niebezpieczne. Ruptura staje się wielką jak głowa ludzka i spowodować może śmiertelne powikłania kiesz.
Specjalne lecznicze bandaż ortopedyczny gumowy mojej metody usuwają radykalnie najniebezpieczniejsze i najzastarzałe ruptury: u mężczyzn kobiet i dzieci bez operacji.
NA SKRZYWIENIE kręgosłupa przeciw tworzeniu się garbów i gruźlicy kości lecznicze gorsety ortopedyczne. Dla skrzywionych nóg, płaskich i bolących stóp, wkłady ortopedyczne. Sztuczne nogi i ręce. Na obniżenie żołądka i kiesz. lecznicze bandaż brzuszny oraz spec. bandaż na ruptury powrotne po operacji.
Zakład Ortopedyczny.
Spec. Ortop. J. RAPAPORT ze Lwowa
Łódź, ul. Wolezkańska Nr. 10, (front, parter) tel. 221-77
30-letnia praktyka i pełna gwarancja.
Od 1 września 1933 r. przyjmuje tylko osobiste. Ubezpieczonych w Kasie Chorych m. Łodzi przyjmuje. Osobiste zjawienie się chorych jest konieczne. Ceny przystępne.
PODLEKOWANIE.
Składamy publicznie gorące podziękowanie W. P. Dyr. J. RAPAPORTOWI właśc. Instytutu Ortoped. w Łodzi ul. Wolezkańska 10. Za zastosowanie z największym skutkiem już to leczn. aparatów ortoped. już to leczn. gumowych bandażi rupturowych w czasie naszych ciężkich chorób ortoped. oraz cierpienia rupturowych bez operacji.
Łódź, 1 grudnia 1933 r.
(-) PIOTR FLYNIAŁ, Łódź, Lutomińska 101.
(-) OSKAR POŁ, GUSTAW WINTER, Nowaka 16.
(-) WINCENTY BRZEZIŃSKI, Borysa 17.
(-) H. LEWKOWICZ, Rzgowska 88.

Dźwiękowy Kino-Teatr AMOR
Pomorska 89
238-05, Dojazd tramwajami 9 i 14

Dzisiaj wielka premiera! Wielki Podwójny Program!
Lil Dagover i 100 proc. Iwan Petrowicz
w dramatycznej symfonii zmysłów.
Kobieta, która Cię nigdy nie zapomni

II-gi obraz Wielki Dźwiękowiec Polski według powieści E. Orzeszkowej
CHAM
W rolach głównych: ANKIEWICZÓWNA, M. CYBULSKI, S. SIELAŃSKI i inni.
Początek o godz. 4.30. W soboty i niedziele o godz. 12-0j.

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW
T-wa Opieki nad Wiczniami „Patronat”
W sobotę, dnia 14 b. m. o godz. 19, w sali Sąd. Okręgowego (Pl. Dąbrowskiego 5) odbędzie się Walne Zebranie Członków Towarzystwa Opieki nad Wiczniami „Patronat” w Łodzi.
Równocześnie zaznacza się, że statut nie przewiduje drugiego terminu, wobec czego Zebranie odbędzie się w terminie wyżej wskazanym bez względu na ilość obecnych.

„TANCZĄCA VENUS” na ekranie „Casina”.
Dzięki najnowszym zdobycjom techniki filmowej, zastosowanym w scenach tanecznych, osiągnięto tu niebywałe efekty wzrokowe. Oprocz Joan Crawford i Clarka Gable ukazują się na ekranie dziesiątki pięknych girls, które dzięki wprowadzeniu efektów lustrzanych, występują przed oczami zachwyconej publiczności w trzydziestokrotnym pomnożeniu. Rezultaty tych efektów lustrzanych porównać można z różdżką czarodziejską, za której dotknięciem przemienimy się w krainie baśni.
W „Tanczącej Venus” sceny zespołowe porządku miliardem światła, imponującym bogactwem barw i różnorodnością melodyjnej ilustracji muzycznej. Najbardziej imponujące wypadła scena finału rewjowego.

ZATELEFONUJ ZARAZ
Nr. 102-28 lub 102-29
a otrzymywać będziecie „Echo” do jutra w domu. Prenumeratę zamawiać można poczytając od każdego dnia miesiąca.

L. Jasiński
SKŁADY Nasiona prowadzone od 1870 r. w Łodzi, ul. Andrzeja 16, tel. 161-56 w Łęczycy, ul. Poznańska 30, tel. 135
Polecają pierwsze jakości NASIONA rebus, traw, drzew, warzyw i kwiatowe, nasadzenia i preparaty ogrodniczo-paszecznicze, nawozy, preparaty i środki chemiczne do celów ogrodniczych. Cenniki rozsyłamy bezpłatnie.

W. SZYMANSKI
Jubiliter — zegarmistrz. Główna 61.
Poleca zegary, zegarki, biżuterję, obrączki, słuchawki i platery. — Wszelkie naprawy wykonuje solidnie i tanio.

ESEL-ELASTIC
Sukienki, bluzki, kołnierze, a więc wszystko, co wymaga elastyczności, wytrzymałości, trwałości, miękkości i przyjemności w noszeniu. **ESEL-ELASTIC** — to wszystko.

Złoto BIZUTERIA, SREBRO w złocie i srebrowie kupuje i płaci najwyższe ceny. Zakład Jubilerski **J. Fijałko, Piotrkowska 7.**

ZA DOBRE życie męskich lub damskich i dziecięcych ubrań, a także za gotówkę solidne lekcje gry fortepianowej, Kilińskiego 109 m. 10, of. I. p.

WYTWÓRNA mebli Szczepana Bernackiego przeniesiona została na ul. Piotrkowską 275. Poleca wszelkiego rodzaju meble od skromnych do najwykwintniejszych. Ceny niskie. Wszelka zamiana.

ROWERY wyścigowe z części B. S. A. wykonywam na zamówienia, zamieniam stare modele na model 1924 r. reparacje, emalowanie i niklowanie oraz wyrob ram i widel balonowych, specjalny rabat dla klubów kolarskich oraz dla kupców i mechaników. Łódź, Bałucki Rynek 9, telefon 113-99, Rędzia.

ZAKŁAD stolarski, 11 Listopada Nr. 38, firma chrześcijańska, Wykonuje meble wszelkiego rodzaju po cenach bardzo przystępnych. Wykonanie solidne i punktualne. Na żądanie dajemy

BEZPOŚREDNIO od wytwórcy do sprzedawcy. Słynne łowickie pierniki, dawanicy PROCHNAU, poleca, Przetwórnia Cukromłodowa, Łowicz, Kościuszki 15. Wysyłamy paczki pocztą od 5-ciu złotych.

MEBLE, sypialnie, brzoza, róża, piramida, orzech i dąb. Garderoby, łózka, stoły, krzesła, kredensy, gabiny, stylowe i t. d. Sprzedaje tanio na raty; zamienia Stolarnia K. Galara, Warszawska 16, tel. 231-80.

SKLEP z urządzeniem nadający się na galerię oraz mieszkanie przyległe, zaraz do wynajęcia, Żłnierska 93, wiadomość w sklepie spożywczym.

WSTAP smacznie zjesz w „Gopłanie”, Zachodnia 39, obiad z 3-ciu dań i zł. Kuchnia polska.

10 ZŁOTYCH miesięcznie, urzędnikom manufaktura, franki, Chari, Piotrkowska wypłata konfekcja, obuwie, bielizna, ska 37 w podwórzu.

SWATKA pośredniczy w lepszych sieniach, dyskrecja zapewniona, ul. Dowborczyków 33, m. 3, II podwórze, parter (Juliusza) „Tola”.

Artyści ze sceny życia. Trudne zadania jawańskich aktorów.

Przedstawienia teatralne na wyspie Jawie utrudnia nieraz dziwny przepis, że każdy aktor powinien w życiu zajmować stanowisko, jakie odgrywa na scenie. Jeżeli grana jest sztuka, w której zachodzą rolę sultana i królów, rolę te mogą być zagrane tylko przez książąt z domu królewskiego. Na szczęście posiada sultan tysiące krewnych męskich, wśród których znajdują się tacy, którzy chętnie idą na scenę. Ponieważ pozatem obowiązują prawo że żadnemu mężczyźnie nie wolno w obecności sultana pozostawać w pozycji wypro-

stawionej, powinni właściwie wszyscy mężczyźni tak długo pozostawać na kolanach, jak długo sultan znajduje się na przedstawieniu. rzecz prosta, że ścisłe przestrzeganie tego prawa uniemożliwiałoby wszelkie przedstawienia w obecności sultana. Lecz i na to znalazł się sposób. Sultan zajmuje na przedstawieniu miejsce o trzy stopnie wyższe od aktorów na scenie, oraz widzących, tak iż na wszystkich spoglądać może zgóry, jak gdyby przed nim znajdowali się na kolanach.

Groźny wróg człowieka. Nie w każdym nowotworze czyha śmierć.

Najnowsze statystyki wszystkich krajów notują stały wzrost liczebności zgonów na raka. Na tej podstawie można przypuszczać, że rak oraz inne nowotwory złośliwe zdarzają się w ostatnich latach częściej niż dawniej i że istnieją obecnie jakieś szczególne warunki, sprzyjające rozpowszechnieniu schorzeń nowotworowych.

Zdaje się jednak, że ten wzrost liczebności zależy bardziej od udoskonalonych metod rozpoznawczych. Dotąd wiele przypadków nowotworów złośliwych, nawet kończących się śmiercią spowodowało, że nie mogły być one rozpoznane, trafiały do innej rubryki statystycznej. Dziś, kiedy dzięki popularyzowaniu lecznictwa i większemu uświadomieniu szerokiej warstwy społeczeństwa co do istoty chorób nowotworowych, chorzy prędzej trafiają do lekarza, prawidłowe rozpoznawanie zostaje częściej zarejestrowane.

Nowotwór jest to guz, który powstawać może zarówno w powłokach skórnych, jak i w narządach wewnętrznych naszego ustroju. Guz nowotworowy tworzy się w każdym narządzie. Rosnie on mniej lub więcej szybko i budową swą zawsze się różni od tkanki, z której wyrasta. Różnica budowy, dająca się stwierdzić zapomocą badania mikroskopowego, jest charakterystyczna dla nowotworu.

Nowotwory dzielimy na dobrotliwe i złośliwe. Nowotwory dobrotliwe cechuje stosunkowo powolny wzrost, ograniczone umiejscowienie i brak skłonności do rozpadu. Do rzędu tych nowotworów należą m. in.: kaszaki, tłuszczaki, włókniaki. Guzy dobrotliwe mogą nawet nie powodować żadnych dolegliwości i zaburzeń w organizmie np. tłuszczaki.

Z chwilą jednak, kiedy dzięki swemu umiejscowieniu lub rozmiarom, zaczynają dokuczać, zawsze mogą być łatwo drogą operacyjną usunięte. Nowotwory dobrotliwe tem jeszcze różnią się od złośliwych, że raz usunięte, więcej nie odrastają.

Nowotwory złośliwe rosną szybko często się rozpadają i dają przerzuty w najrozmaitszych, nawet dosyć odległych narządach, ponieważ przenoszą się drogą limfatyczną.

Do nowotworów złośliwych zaliczamy m. in.: raka, mięsaka (sarcoma) i glejaki nowotwory mózgu.

Umiejscowienie nowotworu ma ogromne znaczenie. W zależności od umiejscowienia powoduje on, większe lub mniejsze zaburzenia funkcji zaatakowanego narządu, połączone zazwyczaj z cierpieniem fizycznym i moralnym pacjenta. Rak przełyku np. prowadzi do śmierci głodowej, ponieważ uniemożliwia wkońcu choremu przyjmowanie pokarmów. Nowotwór mózgu, niszcząc odpowiednie środki, powodować może, poza szalonymi bólami głowy, ślepotę utratę

owemu, lub porażenia kończyn. Najczęstszym nowotworem złośliwym jest rak.

Nowotwory złośliwe zawsze powodują charakterystyczne zmiany w organizmie i wkońcu prowadzą do katastrofy, o ile nie zostały wczas rozpoznane i odpowiednio leczone. Nowotwór wcześniej rozpoznany, zazwyczaj może być operowany. Operacja, przy istnieniu warunków korzystnych, polega na usunięciu całego guza oraz najbliższych gruczołów chłonnych. Rak wcześniej operowany, daje rekojmie do pełnego powrotu do zdrowia.

NOWE NADZIEJE.

Wiosenne promienie słońca budzą nowe nadzieje. Na budowach wesoło zadzwierzęwały kielnie — może w tym roku będzie lepiej!

Kto łatwiej schodzi na manowce: mąż czy żona?

Z ogłoszonej w jednej z londyńskich gazet statystyki dowiadujemy się ciekawych rzeczy o rozwodach w Anglii.

W drugim półroczu ubiegłego roku na 100 rozwodów przyczyną była w 36 wypadkach zdrada popełniona przez męża, w 23 wypadkach zdrada popełniona przez żonę. Wynika z tego jasno, że w Londynie — jak zapewne i gdzie indziej — mężowie o wiele częściej i łatwiej schodzą z drogi cnoty małżeńskiej. A może słusznie twierdził jeden doświadczony, że rogiacze rzadko dowiadują się o wiarołomstwie żony, kobiety zaś są

urodzonymi policjantami i potrafią wykryć zdradę męża nawet przed jej popełnieniem?

Wracając do statystyki londyńskiej dowiadujemy się dalej, że cnotliwie żony częściej są powodkami 68 procent, rozwiedli zaś mężowie najczęściej są pozwanyml.

Transfuzja krwi w starożytności. Zaba w ustach. Dziecięce lata medycyny.

Dawne środki lecznicze wydają się nam obecnie conajmniej zabawnymi, lecz wiele z nich dawało dobre wyniki i nawet dzisiejsza medycyna bierze z nich przykład. Jak stwierdzono, transfuzja krwi była już stosowana w starożytności. Chińczycy i Egipcjanie uzurpali ubytek krwi chorego krwią zwierzęcą.

Wtłaczano ją wprost do żył, ale środek ten okazał się niebezpieczny, gdyż powodował często wypadki śmierci. Transfuzję wznowiono przed stu pięćdziesięciu laty i przekonano się, że często nie brak krwi powodował śmierć chorego, lecz brak płynu w naczyniach krwionośnych. Uzupełniono go wobec tego 1 proc. roztworem soli kuchennej.

Szeregu doniosłych odkryć dokonał przed dwu laty wiedeński lekarz, dr. Landsteiner, który stwierdził, że krew ludzka należy do różnych grup i zmieszanie krwi z odmiennych dwu grup kończy się tragicznie. Przy transfuzji trzeba przede wszystkim zbadać, czy krew chorego i zdrowego należy do tej samej grupy: nie można mieszać także krwi zwierzęcej i ludzkiej, gdyż odnosią się one do siebie wrogo. Uzupełnianie braku krwi jest konieczne przy utracie 65 proc. krwi, w innym zaś wypadku wy-

starczy dla utrzymania życia wlać do naczyń krwionośnych roztwór soli kuchennej.

Stare sposoby leczenia zachowały się do dziś dnia w Chinach. Obok środków europejskich spotykamy tam przepisy medyczne w starych księgach lekarskich z przed 5.000 lat.

Jak wykazują obliczenia, dzisiejsi lekarze chińscy na 500 dawnych środków medycznych używają 370 lekarstw pochodzenia roślinnego, 100 — zwierzęcego i 30 — mineralnego. Nawet i dziś stosowane są lekarstwa z... korzeni hycyn tu, ostu, jaśminu, lotosu i bambusa, poza tem chorym dawane są... larwy much, chrabąszcze, żółć bydłęca, dżdżownice, ślina ropuch, oraz narządy płciowe psów i osłów, oraz wydzieliny szczurów, królików i ludzi. Doktorzy chińscy zapisują również środki, zawierające

rtęć, miedź, arsen, wapń i siarkę. Naturalnie, większość tych „lekarstw” pomaga problematycznie; raczej one nas swym obskurantyzmem.

Przez dzisiejszą medycynę jest uznany i stosowany tylko jeden środek przeciw przeziębieniu i astmie. Został on podany przed pięciu tysięcy laty przez chińskiego lekarza; jest to wyciąg z rośliny zwanej po chińsku Ma-Huang, po łacinie Ephedra, a po polsku prześl. Substancja wytworzona z niej zwana jest efedryna.

Działa drażniąco na nerw sympatyczny, rozszerza oskrzela i powoduje skróć tętna i w ten sposób zapobiega atakom kaszlu astmatycznego. W skład efedryny wchodzi tlen, azot, węgiel i wodór.

Nie można się dziwić dzisiejszym medycynom, że nie chcą stosować obecnie środków lekarskich, przepisanych przez Pliniusza Starszego w „Historji Naturalnej”. Poleca on Rzymom niezawodny środek na katar: należy mocno owinąć palce paskami skóry

z zabitego świeżo psa. Można też pocałować trzy razy muś w nozdrza, a jeżeli kto woli, to niech stosuje inny środek, przepisany również przez Pliniusza: powinien włożyć do ust zieloną żabkę drzewną, którą wyskoczy z nich, zabierze z sobą katar.

Doskonałym lekarstwem na katar jest miód zmieszany z żółcią dziką, bo wilcza wątroba, rozpuszczona w rącem winie. Podobno kaszel przechodzi również i po spożyciu proszku sporządzonego ze specjalnych skór liczych i bawolich, startych na proszku i zmieszanych.

Nie powinniśmy jednak wyśmiewać się z ówczesnego poziomu medycyny. Może za pięć tysięcy lat i dzisiejsze środki lecznicze będą się wydawały śmieszne przyszłemu pokoleniom?

Cegielki z terrakoty we Wrotach Świętych Bazyliki św. Piotra.

W bieżącym tygodniu odbyło się zamknięcie wrot świętych w bazylikach św. Piotra, św. Jana na Lateranie, Najśw. Panny Większej i św. Pawła za Murami. Uroczystym tym aktem zakończony został rok Jubileuszowy Odkupienia ludzkości.

Interesujące są szczegóły tego nie zwykłego obrzędu. Do zamknięcia wrot używa się

specjalnie sprzedanych cegiełek. Cegielki te prócz herbu Papieża oraz herbów kardynałów, dokonujących aktu zamknięcia, posiadają różne napisy i notatki treści historycznej. Fundatora

ni ich mogą być również inni kardynałowie, a także prałaci, zgromadzenia zakonne, pobożne rodziny, poszczególni jednostki i stowarzyszenia świeckie. Wykonane z terrakoty cegielki mają wypalone herby czterech bazylik patriarchalnych oraz znak fabryczny „Reverenda Fabbrica di San Pietro”. Każda z nich zawiera pośrodku niewielkie wgłębienie

na pergamin, na którym pod opisem uroczystości umieszczone są nazwiska fundatorów. Zarówno podługne, jak i poprzeczne ścianki cegiełek pokryte są napisami i herbami. Wydrążony wewnątrz otwór pokrywa się kawałkiem metalu, lub medalem z Roku Świętego. W każde z wrot świętych wmurowuje się pozatem skrzyneczkę, która przechowuje monety i medale z Roku Jubileuszowego. Tym razem medale upamiętniły fakt

powstania suwerennego państwa.

watykańskiego oraz pierwsze wydanie pieniędzy watykańskich.

W interesującej kronice Roku Świętego 1900, napisanej przez ks. Angelię znajduje się objaśnienie wszystkich herbów i napisów na cegiełkach, które wówczas użyte były do zamknięcia wrot świętych. Cały materiał budowlany z tego okresu wraz z herbem Leona XII znalazł się w stanie nienaruszonym w Muzeum Petrianum, gdzie przechowywane są wszelkie pamiątki dotyczące bazyliki watykańskiej. W przetozonej wyżej kronice wśród fundatorów cegiełek znajdują się również Amerykanie.

Jest zwyczaj, że przy późniejszym otwarciu wrot świętych materiał budowlany

zwracany bywa fundatorom względnie ich spadkobiercom, ponieważ Rok Jubileuszowy odbywa się co 25 lat. Wspomniany autor kroniki, ks. Angeli, zaznacza, że przy otwarciu wrot świętych w bazylice watykańskiej w roku 1900 obecna była już tylko jedna osoba, której rodzina ufundowała cegielkę w 1825. Był to pewien fryzjer, który jako dziecko przeżył Jubileusz w 1825 r. i 75 lat później za pontyfikatu Leona XII uczestniczył jako starzec w ponownym otwarciu wrot świętych. Otrzymał swą cegielkę jako cenną pamiątkę młodości. Rodziny fundatorów składają poważnie swoje cegielki w Muzeum Petrianum.

Dokonane obecnie zamknięcie wrot czterech wielkich bazylik rzymskich potra według wszelkiego prawdopodobieństwa aż do r. 1950.

Mandat karny dla... strusia.

Policjant - motocyklista zatrzymuje zaprzęg strusi w Los Angeles i wręcza właścicielowi mandat karny za zbyt szybką jazdę w mieście.

PODSŁUCHANE.

NA ZAPAS.

Mowa służąca: — Czy w niedzielę będzie mnie mógł odwiedzić mój narzeczony?

Pani domu: — A kto jest narzeczonym Marysi?

Służąca: — Nie wiem jeszcze proszę pani, pierwszy raz jestem w tej okolicy.

MOŻNA I TAK.

— Mężulku kochany, pozwól mi pojechać na Riwierę. Co mocy będę śniła o tobie.

— Pozostań u mnie i śnij o Riwierze!

PRZYWYKLI..

— Dlaczego pan angażuje samych kawalerów do swego przedsiębiorstwa?

— Zonaci wcale nie reagują na moje wyrzuty, jeżeli chcą im zmyć głowę. Zasadito przyzwyczajeni.